

Kříž jako vrchol lásky

Bratři a sestry,

Liturgie **Květné neděle** ukazuje nám zvláštní kontrast. Na jedné straně Ježíšův vstup do Jeruzaléma, zástupy, nadšení, očekávání. Na druhé straně pašije (Ježíšovo ukřižování): zrada, selhání, politický kalkul, násilí, opuštěnost a smrt.

Liturgie tím nepracuje jen s emocí. Pracuje s pravdou o člověku.

Ukazuje, že lidská existence je vnitřně rozporná: člověk touží po dobru, ale zároveň se od něj odvrací; hledá pravdu, ale často dává přednost tomu, co je výhodné; chce být věrný, ale ve zkoušce selhává.

Pašije mají tedy nadčasový a aktuální odkaz.

Nejsou jen historickým záznamem o Ježíšově utrpení, ale jsou také přesnou analýzou člověka. V tomto textu najdeme strach, oportunismus, davovou psychózu, manipulaci, ztrátu osobní odpovědnosti i neschopnost unést pravdu, pokud je příliš náročná.

Jidáš redukuje vztah na obchod.

Petr ukazuje rozdíl mezi upřímným úmyslem a skutečnou vnitřní pevností.

Pilát je příkladem člověka, který rozpozná pravdu, ale neudělá pro ni nic, protože by za ni musel zaplatit.

Dav ukazuje, jak snadno se člověk vzdá vlastního úsudku, když se rozpustí v kolektivní náladě.

A právě do tohoto prostoru vstupuje Kristus.

Dnešní liturgie netvrdí jen to, že Ježíš trpěl, ale hlavně to, že **v Kristu se Bůh nepostavil mimo tragédii lidské existence, ale vstoupil do ní**. Nežůstal na úrovni principu, zákona nebo pouhé morální výzvy. Vstoupil do konkrétní lidské zkušenosti, zranitelnosti.

Pašije ukazují jiný způsob Boží přítomnosti.

Bůh nevykupuje svět tím, že obejde utrpení, nýbrž tím, že jím projde, aniž by přestal být láskou. **A právě zde se dostáváme k jádru dnešního poselství: kříž není jen nástrojem smrti, ale zjevením Božího charakteru**. Boží moc nelze chápat jako svévoli a jeho láska k člověku není pouze sentiment.

Láska je něco mnohem náročnějšího.

Je to rozhodnutí zůstat věrný dobru druhého i tehdy, když to znamená nést bolest, nepochopení a ztrátu.

Kříž tedy je vrcholem lásky ne proto, že by bolest byla sama o sobě hodnotou, ale proto, že zde Boží láska projde zkouškou, v níž by se běžná lidská láska často zhroutila.

Křesťanství neoslavuje utrpení jako takové.

Utrpení samo o sobě není dobrem. Dobrem je láska, která před utrpením neuteče, pokud je to cena za věrnost pravdě, spravedlnosti a člověku.

Kříž je tedy krajní formou solidarity Boha s člověkem.

To má hluboký existenciální dosah. Každý člověk se totiž dříve nebo později setká s vlastními hranicemi, které nelze jednoduše odstranit: se ztrátou, s nemocí, se smrtelností, s rozpadem iluzí o sobě samém, s vinou.

Co dělat s utrpením, které nelze odstranit?

Co dělat s lidskou křehkostí, konečností?

Jak zacházet s vinou?

Co drží lidskou důstojnost, když člověk ztrácí sílu, je nemocný, není úspěšný?

Křesťanství nepřináší banální řešení, ale nabízí hlubší odpověď.

Lidská hodnota se neodvíjí od výkonu, ale od základní skutečnosti, že **člověk je Bohem chtěný a Bohem nesený**. A kříž je radikálním potvrzením této teze. Bůh bere člověka tak vážně, že za něj neváhá vstoupit až do prostoru odmítnutí a smrti.

Tím se mění i pohled na člověka.

Pokud je pravda o Bohu takováto, pak zralost člověka nespočívá jen v autonomii, ale i ve schopnosti sebepřekročení (transcendence). Člověk je skutečně plně člověkem tehdy, když nežije sám pro sebe, z logiky vlastního prospěchu, ale když je schopen přesahu, když je darem pro druhé, vydává se z lásky k Bohu a druhému člověku v pravdě, odpovědnosti a věrnosti.

Kříž ukazuje, že zlo nelze odstranit pouhou deklarací.

Zlo není jen chyba v systému. Je to skutečnost, která zasahuje svobodu, vztahy i nitro člověka. A právě proto vykoupení nemůže být něčím kosmetickým, ale proniká do samé hloubky lidského bytí.

V Kristu Bůh vstupuje do nejtemnějšího prostoru lidské situace, aby ani tam člověk nebyl bez naděje.

Amen.